

Boeiende excursie langs smalle paden in boomkwekerijcentrum Boskoop

Maar liefst 76 leden togen op 15 augustus, een mooie zonnige dag naar Boskoop. Zoveel deelnemers dat de organisatie besloot de groep in tweeën te splitsen. Een deel ging naar de kwekerij van Mark en Rein Bulk en wij gingen naar de Firma C. Esveld. De heer Cor van Gelderen leidde ons rond en gaf de nodige uitleg.

Esveld, met name bekend vanwege de kleinhandelsafdeling en de zeer uitgebreide boekwinkel, heeft enorm veel te bieden. Een Aceretum waar de Nederlandse Planten Collectie *Acer* (NPC) is ondergebracht en waarbij de

nadruk ligt op de kleinere bomen en struikvormen. Meer dan 600 verschillende soorten en cultivars zijn er te bewonderen. Op de kwekerij zijn niet alleen Esdoorns, maar ook nog andere NPC's ondergebracht, bijv. van *Enkianthus*, *Pieris* en *Buxus*.

Aan het begin van de wandeling ging de aandacht uit naar de *Magnolia* 'Leda', een trage groeier die al op jonge leeftijd bloeit en die de grootste witte bloemen van dit

Cor van Gelderen heeft een aandachtig gehoor
Foto: Tonny van der Plank

geslacht heeft. Opmerkelijk waren ook de *Lindera angustifolia* met zijn kenmerkende bladgeur en de *Liquidambar styraciflua* 'Pendula'. Beide bomen zijn daarnaast ook interessant vanwege het mooie verkleuren van het blad in de herfst.

Aan Cor van Gelderen werden vragen gesteld over de taksterfte en hij gaf ons enkele tips: *Acer* vraagt een humusrijke grond waar het water goed weg kan. De zuurgraad is van minder belang. Bij taksterfte door verticillium krijgen de wortels te weinig zuurstof. Om te beluchten worden bij Esveld gaten geboord rond de plant en deze gaten worden gevuld met lavakorrels. De plant in een kuil plaatsen en flink aanwateren is uit den boze. De voorkeur gaat uit naar het planten op een heuveltje. Terug dus naar het Victoriaanse tuinieren!

Over grond gesproken, wist u dat de veenlaag onder deze kwekerij in Boskoop 18 meter dik is? En dat de *Sequoiadendron giganteum* hier nauwelijks hoger lijkt te groeien omdat hij door zijn eigen gewicht in het zachte veen zakt?

In het Aceretum hebben we alle mogelijke Esdoorns gezien, grote bomen, kleine struiken, met ruwe of gestreepte bast, zelfs bast in kleur. De meest gevarieerde bladvormen en bladkleuren. Deze Esdoorns willen wij in onze tuin. Maar ... een collectiehouder heeft meer te bieden: ook de minder mooie, bijzondere en zeldzame exemplaren moeten vertegenwoordigd zijn.

Enkele uitspraken van Cor:

- *Acer caesium* subsp. *giraldii*, zeldzaam, niet mooi, niet te vermeerderen
- *Acer nipponicum* met zijn grote blad, meer bijzonder dan mooi
- *Acer cappadocicum* subsp. *sinicum*, zeer zeldzaam, niet mooi
- *Acer schneiderianum*, niet de mooiste

Speciale aandacht voor de *Acer shirasawanum* 'Aureum', de Esdoorn waarmee het allemaal begon, rond 1865. Von Siebold had destijds planten verstuurd naar Nederland voor de Botanische Tuin in Leiden en voor zijn eigen kwekerij in Leiderdorp. Een schipper haalde

De sortimentstuin Harry van de Laar was voor veel mensen bekend gebied. Voor wie er nog niet eerder was: de sortimentstuin is aangelegd in 1985 en de jaren daarna. In 2003 is de tuin vernoemd naar Harry van de Laar (1929-1999), onder meer auteur van *Het heidetuinboek* en iemand die veel bij heeft gedragen aan de kennis over boomkwekerijgewassen. De tuin beslaat ruim twee hectare waar sierheesters, rozen, klimplanten, heideachtigen, vaste planten en coniferen zijn opgeplant; waar mogelijk per gewasgroep of op geslacht. Er is veel zorg besteed aan de correcte benaming van de gewassen in de tuin. Mocht u nog eens in de sortimentstuin komen, op de site www.proeftuinvanholand.nl is een lijst te vinden met planten en een verwijzing naar de plek in de tuin zodat bezoekers de gezochte planten gemakkelijk kunnen vinden.

deze planten op in de haven van Antwerpen. De zoon van deze schipper was sinds kort een kwekerij begonnen in Boskoop en om zijn zoon een plezier te doen, bracht hij voor hem een *Acer shirasawanum* 'Aureum' mee. Deze *Acer* is nu het pronkstuk van het Esveldse Aceretum. En u begrijpt het al: de schipper en zoon waren voorvaders van de huidige generatie Esveld/Van Gelderen.

Tussen de middag bezochten we de sortimentstuin Harry van de Laar. De groep die 's morgens Esveld had bezocht arriveerde het eerst per auto en gaandeweg druppelden de mensen die 's morgens bij Bulk geweest waren ook binnen. Zo kon iedereen op zijn beurt rustig een kommetje soep halen, de meegebrachte broodjes opeten, bijpraten en vervolgens rondkijken in de sortimentstuin.

In de sortimentstuin is zeer veel te zien: bijvoorbeeld 50 verschillende soorten en variëteiten *Acer*, ruim 35 *Berberis* soorten en variëteiten, meer dan 20 *Buddleja*, ruim 40 *Viburnum*. Een enkele bekende boom was

verdwenen, maar er waren ook nieuwe bomen en de rijk bloeiende ondergroei leverde een boeiend geheel op. Omdat de totale groep deelnemers te groot was, verviel hier de rondleiding, maar beide groepen hadden 's morgens al zoveel gehoord dat een onderbreking van de stroom informatie wel plezierig was.

Mijn groep wandelde om 14.00 uur naar boomkwekerij Rein en Mark Bulk, zo'n vierhonderd meter verderop. Onder een rijk bloeiende *Albizia julibrissin* heette Mark, zijn broer Rein Jr., vader Rein Sr. en medewerker Bram

Welke *Magnolia* heeft Mark Bulk hier geplant?

Foto: Tonny van der Plank

Endeveld ons welkom. Mark vertelde kort de historie van de kwekerij: zijn vader ging in 1958 van start met het omspitten van een lap uitstekende veengrond van ongeveer een ha groot naast het ouderlijk huis. Iedere centimeter van dat stuk grond is inmiddels gevuld met gezonde, bijzondere planten. Allerlei soorten *Cornus*, waaronder een bontbladige *Cornus kousa* 'Satomi Akatuki', *Zelkova*, vele magnolia's en meer. Al met al zo'n 1.500 soorten en variëteiten op het relatief kleine oppervlak. Anders dan de naam 'Bulk' doet vermoeden gaat het dan ook altijd om kleine aantallen.

Na een rondleiding waarop iedereen zijn vragen kwijt kon, werd de groep onthaald op koffie en thee met iets lekkers, én getrakteerd op de uitgebreide catalogus van Rein en Mark Bulk, zowel op papier als op cd. Menigeen ging met een gevulde tas op huis aan, anderen zullen nog wel eens terugkomen om rustig hun keuze te maken.

De kwekerij bij Rein en Mark Bulk te Boskoop

Foto: Hanneke Jelles

